

Carl Friedrich Goerdeler Kollégium Ösztöndíjprogram közép-európai vezetőjelöltek számára 2010/2011-es programév, 10. évfolyam

Közigazgatásban dolgozó vezetőjelöltek

Az Európai Unió 2004. és 2007. évi bővítése a régi és új tagországok közigazgatása számára új kihívásokat hozott magával. Ezeket a kihívásokat csakis hozzáértő és motivált vezetőkkel lehetséges leküzdeni, akik a szükséges, határon átnyúló szakmai kapcsolatokkal is rendelkeznek. A Robert Bosch Stiftung a Carl Friedrich Goerdeler Kollégium révén ezen feladatok megoldásához kíván segítséget nyújtani.

Az ösztöndíjprogram évente 25 olyan, magyarországi, bulgáriai, csehországi, lengyelországi, romániai és szlovákiai, a közigazgatásban, közigazgatáshoz közel álló vállalatoknál, valamint társadalmilag releváns feladatokat ellátó intézményeknél dolgozó vezetőjelölteket támogat, akik a német közigazgatásban szeretnének szakmai tapasztalatot szerezni, illetve hazájukban társadalmi vezető pozíciót céloznak meg.

A kollégisták alaposan megismerik a német közigazgatást, valamint német vagy EU-intézményeknél esetleg magánszervezeteknél hospitáló munkatársként elmélyülnek az európai előírásokban. A szakmai állomáshelyek kiválasztása és megszervezése jelentős mértékben a kollégisták elképzelései és elvárásai alapján történik. A programot évente változó tematikájú szemináriumok és továbbképzések egészítik ki és foglalják keretbe. A program a lehetőségekhez mérten nagyfokú gyakorlati szemlélettel tűnik ki.

A kollégisták a programév során (szeptembertől májusig) szemináriumokon és továbbképzéseken rendszeresen találkoznak egymással, valamint a Robert Bosch Stiftung más programjainak résztvevőivel. Ez az együttműködés a többi, fiatal szakembereket támogató nemzetközi ösztöndíjprogrammal együtt lehetővé teszi egy széles kapcsolatrendszer kialakítását. A kollégisták ezen kívül országaik „követeiként” információkat közvetítenek a fogadó német partnerintézmény felé hazájukról és annak közigazgatásáról. Hazatérésüket követően pedig Németországban szerzett tapasztalataikat és kapcsolataikat saját szakterületükön használják fel, így a német ösztöndíjprogramból profitálók köre folyamatosan növekszik. Hazájukban a kollégisták egyúttal Németország aktuális képének közvetítőivé is válnak.

A 2010/2011-es programév és 10. évfolyam témája: Európát átélni – jószomszédi kapcsolatokat építeni

A 2010/2011-es programév nemzetközi kapcsolatokkal és határon átnyúló együttműködésekkel foglalkozó személyeket támogat és ismertet össze. Az európai uniós országok és a szomszédállamok közötti szoros együttműködés egy közös Európa létrehozásának alapfeltétele. A Carl Friedrich Goerdeler Kollégiumban így ugyanazon a szakterületen, de különböző országokban dolgozó fiatalok váltják egymást. Ez a kapcsolatrendszer a jövő Európája létrehozásának releváns mozaikkockája. Az előítéletek megszüntetésére, valamint

Robert Bosch Stiftung GmbH
Heidehofstraße 31
D-70184 Stuttgart

Levél cím:
Postfach 10 06 28
D-70005 Stuttgart

Telefon

+49(0)711/460 84-39
(Markus Lux)
+49(0)711/460 84-141
(Yvonne Jung)
+49(0)711/460 84-127
(Stefanie Palm)

Telefax +49(0)711/460 84-10141

markus.lux@bosch-stiftung.de
yvonne.jung@bosch-stiftung.de
stefanie.palm@bosch-stiftung.de
www.bosch-stiftung.de
www.goerdeler-kolleg.de

a bizalom kiépítésére szolgál, mindamellettt támogatja az európai népek békés együttélésének gondolatát.

2. oldal

Időnként úgy tűnik, az EU bürokratikus és nem polgárbarát. Emellett azonban feledésbe merül, hogy a sok, békét elősegítő intézkedést a brüsszeli kompromisszumos gyakorlat nélkül nem lehetett volna végrehajtani. A Kollégium egyrészt az EU-intézmények munkastílusába nyújt betekintést, másrészt pedig megmutatja, a németországi szervezetek milyen módon töltik meg az európai integrációs területet és a határon átnyúló együttműködést élettel. A nemzetközi együttműködés nem csupán szövetségi szinten valósul meg, hanem azt főképp regionális és helyi intézmények ápolják, amint ez a Kollégium keretében megvalósuló szemináriumok és látogatások is demonstrálják.

A Carl Friedrich Goerdeler Kolleg következő tematikai súlypontja az EU keleti szomszédaival való együttműködés. A 2004. és 2007. évi bővítés egy új keleti határt hozott létre, amely sokak számára átjárhatatlannak tűnik. A Kollégium a népek közötti egyetértés jegyében egy európai „erődítmény“ képe ellen kíván fellépni, és tudatosan támogatja az EU-tól keletre fekvő országokkal való kapcsolatokat.

Támogatás

A programév során a résztvevők 1380 euró összegű havi ösztöndíjban részesülnek, mely házastársi és gyermekpótlékkal egészülhet ki. A programhoz kapcsolódó utazási költségeket, valamint a nyelvtanfolyamok költségeit az Alapítvány ugyancsak átvállalja. A kollégisták németországi tartózkodásuk idején a szükséges biztosításban is részesülnek.

Részvételi feltételek

- :: magyar, bolgár, cseh, lengyel, román vagy szlovák állampolgárság
- :: kiemelkedő eredményű, egyetemen vagy azzal egyenértékű intézményben szerzett diploma
- :: a közigazgatás területén szerzett első szakmai tapasztalat
- :: határon átnyúló vagy nemzetközi együttműködés területén szerzett első tapasztalatok, ill. ezt a területet érintő projektötlet vagy feladat
- :: társadalmi felelősségtudat és elkötelezettség
- :: németországi tartózkodással kapcsolatos konkrét célok és motiváció
- :: vezetői készségek
- :: nagyon jó német nyelvtudás

Példák az előző évfolyamokból

A kollégisták minisztériumi alkalmazottak közül kerülhetnek ki (például a Szlovák Köztársaság Gazdasági Minisztériuma), regionális intézmények (pl. lengyel marsallhivatalok) és innovációs ügynökségek dolgozói (bulgáriai Kis- és Középvállalkozásokat Támogató Ügynökség), helyi közigazgatás alkalmazottai (Brünn Városi Tanácsa), EU támogatásban részesülő programokért felelős intézmények (mint amilyen a magyar EQUAL Programiroda) szakemberei vagy tudományos szervezetek mint pl. a

bukaresti Közgazdasági Tanulmányok Akadémiájának munkatársai. Megújuló energiaforrásokkal, adócsalások elleni harccal, euróövezet létrehozásával összefüggő témákkal, kultúrpolitikai koncepciók kidolgozásával, fogyasztói érdekvédelemmel kapcsolatos minőségbiztosítással, regionális központok támogatásával foglalkoznak. Többek között olyan fogadóintézményeknél hospitálnak, mint amilyen Freiburg Tartomány Kormánya, a Német Szövetségi Belügyminisztérium, Szövetségi Fogyasztóvédelmi Hatóság, Német Kereskedelmi és Ipari Kamara, Rajna Menti Pénzügyi Főigazgatóság, Berlin Adlershof Technológiai Park és a Bayerischer Wald Nemzeti Park.

3. oldal

Pályázás

A 2010/2011-es évre szóló pályázatok kidolgozása és elküldése online módon történik, a pályázás határideje 2009. október 31. Tájékoztatást és pályázati tanácsadást kizárólag a Robert Bosch Stiftung és a Német Külpolitikai Társaság mellett működő Közép- és Kelet-Európa Központ nyújt. A pályázók közül összesen 60 magyarországi, bulgáriai, csehországi, lengyelországi, romániai és szlovákiai jelöltet hívunk meg személyes meghallgatásra, amelyre 2010 márciusa közepén kerül sor Berlinben. A kiválasztott jelölteket 2010 áprilisában tájékoztatjuk.

További tájékoztatás és pályázati űrlapok: www.goerdeler-kolleg.de

Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik
Zentrum für Mittel- und Osteuropa der Robert Bosch Stiftung
Frau Marie-Lena May
Rauchstraße 17/18
10787 Berlin

m.may@dgap.org
+49 (0) 30 25 42 31-13

SKARB – a Carl Friedrich Goerdeler Kollégium alumnusainak egyesülete

www.skarb.org

A programon 2001 óta 189 ösztöndíjas vett részt. Sokan közülük továbbra is ápolják a német kollégákkal, illetve korábbi kollégistákkal kialakított kapcsolataikat, ezáltal egy jól működő hálózatot működtetnek. Az egykori ösztöndíjasok 2002-ben alapított SKARB egyesülete a Robert Bosch Alapítvánnyal közösen évente egy-két szakmai szemináriumot szervez alumnusok és egyéb érdeklődők számára. Ezek a rendszeres összejövetelek erősítik az egykori ösztöndíjasok közötti kapcsolatokat, valamint a program továbbfejlesztését szolgálják. Az alumnusok igyekeznek tapasztalataikat és kapcsolataikat mind saját országaikban, mind pedig a szomszédos országokba (pl. Ukrajna) továbbadni, valamint németországi kapcsolataikat szakmai szinten is ápolni.

Robert Bosch Stiftung GmbH

A Robert Bosch Stiftung a vállalatokhoz kötődő, nagy alapítványok egyike Németországban. Az Alapítvány tulajdonában áll a Robert Bosch Kft. törzstőkéjének 92 százaléka. 1964-ben hozták létre, azóta a cégalapító Robert Bosch (1861-1942) közhasznú tevékenységét folytatja.

Az Alapítvány a népek közötti egyetértés, az oktatás és egészségügy területére helyezi a fő hangsúlyt. Stuttgartban a Robert Bosch Kórházat, a Dr. Margarete Fischer Bosch Klinikai Farmakológiai Intézetet és az Orvostani Történeti Intézetet működteti.

1964 és 2008 között körülbelül 840 millió eurót áldozott támogatásokra, 2008-ban mintegy 60 millió eurót hagyott jóvá ilyen célra.

A Robert Bosch Stiftung és a Német Külpolitikai Társaság mellett működik a Közép- és Kelet-Európa Központ. Több, az Alapítvány által támogatott programot irányít és segít, melyek célja közép-, kelet-európai, valamint németországi döntéshozó és tudományos szakemberek utánpótlásának támogatása és egy sokoldalú kapcsolatrendszer kialakítása. A Központ koordinálja a Carl Friedrich Goerdeler Kollégium pályázati kiírását, egyúttal megtervezi és megszervezi a szemináriumokat. Ezen felül aktuális politikai kérdéseket felvető nemzetközi projektek tervezésével illetve kivitelezésével, közép- és kelet-európai politikai folyamatok elemzésével, valamint társadalmi diskurzusokkal foglalkozik.

Carl Friedrich Goerdeler

A jogász és közigazgatási joggal foglalkozó szakértő, Carl Friedrich Goerdeler, 1930 és 1936 között Lipcse főpolgármestereként azon kevesek közé tartozott, akik a város élén NSDAP (Nemzetiszocialista Német Munkáspárt) párttagság nélkül tevékenykedtek. Lemondását követően a Bosch vállalat alkalmazta. Ez a Robert Boschnak köszönhető alkalmazás tette lehetővé számára, hogy a náci kormányzattal szemben ellenállási tevékenységet folytasson. A civil náciellenes összeesküvés körök egyik alapítójaként felvázolta alkotmánypolitikai újrarendezéssel kapcsolatos elképzeléseit, valamint egy európai unió kialakítását szorgalmazó terveit. Az 1944. július 20.-i meghíúsult merényletet követően Goerdelert, akivel mint leendő birodalmi kancellárral számoltak, „árulóként” és „politikai kémként” 1945. február 2.-án kivégezték.

Éves áttekintés

A programév kilenc hónapig tart, 2010 szeptemberében kezdődik és 2011 májusában ér véget. A kiválasztott ösztöndíjasok számára (részben az előző programév kollégistáival együtt) 2010. május végén egy ötnapos előtalálkozóra kerül sor Berlinben és környékén. Ennek célja, hogy az ösztöndíjasok kölcsönösen megismerjék egymást, felkészüljenek németországi tartózkodásukra, valamint konzultációkat folytassanak az Alapítvány munkatársaival állomáshelyeik kiválasztásáról.

Bevezető szeminárium (2010 szeptembere – Stuttgart és Berlin)

Az első szemináriumi szakasz Stuttgartban kezdődik egy közös nyitórendezvényvel az amerikai vezetőjelölteket támogató program (Robert Bosch Fellowship Programm) ösztöndíjasaival. A kollégisták megismerik a Robert Bosch Házat, az Alapítvány székhelyét, valamint a Robert Bosch Kft.-t. A német tartományi és helyi közigazdasággal kapcsolatos ismereteiket Stuttgart városi és Baden-Württemberg tartományi intézményeiben, valamint a felső rajnai régióban tett látogatások során mélyíthetik el, melyek egyben első betekintést nyújtanak egy működő, határon átnyúló együttműködés életébe.

Az ezt követő kéthetes berlini program előadásokon, kerekasztal-beszélgetéseken és csoportos foglalkozásokon keresztül nyújt háttérin-

formációt a német történelemről, politikáról, gazdaságról, társadalomról és kultúráról. A szeminárium egyben bevezetés a német közigazgatási struktúrákba és ügyintézési folyamatokba szövetségi, tartományi és helyi szinten. Gyakorlati jellegű, a kollégisták aktív részvételét igényli. A berlini és lipcsei szövetségi intézményeknél és közigazgatási szerveknél, médiánál, a gazdasági, tudományos és civil élet képviselőinél tett látogatások szemléletes képet nyújtanak a német közigazgatásról. A különféle nemzetiségű és hivatású ösztöndíjasok intenzív tapasztalatcseréjéről a Fellowship Programme ösztöndíjasaival közös programok gondoskodnak. A szemináriumi kínálatot a 10. évfolyam és a német újrakezdeményezés 20. évfolyamának témájával foglalkozó továbbképzések teszik teljessé.

Első állomáshely (2010 októbertől és 2011 januárja között)

A kollégisták első állomáshelyeül minisztériumok, hivatalok, egyesületek, nonprofit szervezetek, a közsféra egyéb intézményei, valamint vállalatai szolgálnak. Saját szakmai tapasztalataikat és tudásukat is felhasználva megismerik a mindenkori munkafolyamatokat és döntési mechanizmusokat, egyúttal új ötleteket meríthetnek jövőbeli hazai tevékenységükhöz, illetőleg hazai intézményüktől kapott konkrét feladatok megoldásával foglalkoznak.

Három köztes találkozó (2010 október vége, 2010 november vége, 2011 február vége)

A három köztes találkozó határon átnyúló, valamint nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos témákkal foglalkozik. A kollégisták közötti tapasztalatcserére, valamint az állomáshelyeknek az Alapítvánnyal történő egyeztetésére szolgál. A köztes találkozókra különféle németországi esetleg szomszéd államokban fekvő városokban kerül sor.

Vezetői készségeket fejlesztő szeminárium (2011 januárja, Kloster Seeon / Bajorország)

Ez a szakasz egy többnapos, intenzív szemináriumot takar, ahol az ösztöndíjasok a tárgyalástechnika, prezentáció, retorika és projektmenedzsment területén bővíthetik ismereteiket. Ezt követően sor kerül az első állomáshelyen eltöltött időszak kiértékelésére, valamint a hazatérés első előkészületeire.

Második állomáshely (2011 februárja és 2011 májusa között)

A kollégisták egy másik fogadóintézményhez kerülnek. A váltásnál szempontként szerepelhet, hogy az új intézmény valamilyen kapcsolatban álljon a korábbi állomáshellyel, a hazai intézménnyel vagy a kollégista szakmai továbbfejlődését szolgálja. A kollégisták az Alapítvány és a mindenkori fogadóintézmény segítségével alakítják ki munkatervüket, valamint a fogadóintézmény projektjein is együttműködnek.

Európa-szeminárium (2011 áprilisa)

Középpontban az Európai Unió kérdései állnak (bővítés, alkotmány, az új tagok lehetőségei). A kollégisták látogatást tesznek többek között az EU intézményeinél, érdekképviselőknél, a gazdasági és civil szféra szereplőinél, valamint kiválasztott országok és régiók brüsszeli képviselőinél, esetlegesen más EU szervezetek székhelyén, pl. Strassburgban és Luxemburgban.

Zárótalálkozó (2011 májusa)

6. oldal

A zárótalálkozó egy lezáró, értékelő ülés, melyen már a következő év kollégistái is részt vesznek. Célja a megszerzett tapasztalatok továbbadása, valamint a program továbbfejlesztését elősegítő visszajelzések összegzése. A zárótalálkozó középpontjában a részvételi oklevelek ünnepélyes átadása és az új programév megismertetése mellett a hazatérésre és a hazai intézményekhez való visszatérésre történő felkészülés áll.

07/2009